

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio IX. Utrùm alicui certa sit sua, aut aliorum Prædestinatio ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

Pater Filio dedit, Filius non amittit, nec quisquam potest de manu eius rapere, quod accepit. Firmum fundamentum Dei stat, & mansuri in aeternum templi edificatio non vacillat. Et D. Aug. tr. 45. in Joan. Quis alius oves proprias vocat nominatim, & educit eas hinc ad vitam aeternam, nisi qui novit nomina praedestinatorum? Idem habet lib 5. de Baptismo cont. Donatist. cap. 27.

149. Probatur tertio rationibus: Prima, quia si Deus singulos homines in particulari non deligeret ad numerum electorum, sequeretur, aliquos se ipsos discernere transcentes à numero reproborum ad numerum electorum; sed hoc est contra illud 1. Cor. 4. *Quis enim te discernit? ergo &c.* Secunda, quia Deus non potest creare, quin decernat singulas res in particulari, quae sunt creandae; ergo neque praedestinare, quin decernat singulas personas in particulari, quae sunt praedestinandae. Tertia, quia singulus determinat quamlibet partem luti in singulari, ut faciat vas in honorem, aut in contumeliam; sed Deus in praedestinatione, & reprobatione habet se ad instar figuli eligentis ex eadem massa hanc luti partem, ut faciat vas in honorem, illam autem, ut faciat vas in contumeliam juxta illud ad Rom. 9. *An non habet potestatem figulus. &c.* de quo jam supra; ergo &c. Quarta, quia Jacob, & Esau proponuntur in exemplum praedestinatorum, & reproborum; sed Deus determinatè elegit Jacob, & reprobavit Esau; ergo &c. Quinta, quia praedestinatio, & reprobatio, prout supra diximus includit formaliter actus scientiae, & voluntatis divinae; sed hujusmodi actus non sunt in Deo vagi, & confusi, sed determinati, & distinctissimi; ut autem sint tales debent attingere, non solum numerum formale, sed etiam materiale, nempe ipsa individua praedestinanda, aut reprobanda; ergo &c.

150. Oppones 1. Si numerus materialis esset infallibiliter certus, sequeretur, neque Paulum posse damnari, neque Judam salvari; sed Paulus potuit damnari, ut ipse dixit: *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne cum aliis predicavero, ipse reprobus efficiar: & Judas potuit salvari; siquidem liberè se perdidit; ergo &c.* Respondeo Paulum, & quemlibet alium praedestinatum posse damnari; & Judam, ac quemlibet alium reprobatum posse salvari in sensu diviso, & specificativè; non autem in sensu composito, & reduplicativè cum praedestinatione, & reprobatione, id est ex suppositione scientiae, & decreti divini efficacis eligentis, aut reprobantis.

151. Oppones 2. Quod in nostra potestate est facere, aut non facere certum, non est simpliciter, & absolute certum; sed in nostra potestate est facere, aut non facere certam nostram praedestinationem, juxta illud 2. Petr. 1. *Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis; ergo &c.* Respondeo ad minorem, in nostra potestate esse facere, aut non facere certam nostram electionem specificativè, & in sensu diviso; non autem reduplicativè, & in sensu composito. Unde ex suppositione scientiae, & decreti divini eligentis, aut reprobantis, non manet in nostra potestate facere, aut non facere certam nostram electionem.

152. Inferes: Ergo hæc, quae nobis obijciuntur ab hæreticis, & referuntur à D. Aug. lib. de bono persever. cap. 15. erunt veræ: *Aut sum praedestinatus, aut non sum praedestinatus: si sum praedestinatus, quidquid egero salvabor: si non sum praedestinatus, quidquid egero non salvabor.* Respondeo negando illationem: Prima enim, quidquid egero salvabor, est falsa; siquidem, cum gloria detur ut corona, non

datur, nisi ei, qui legitime certaverit, sicque bene operantibus: Secunda, quidquid egero, non salvabor, etiam est falsa; siquidem, cum poena non detur, nisi propter demerita, non datur bene, sed male operantibus. Unde si bene egero salvabor, & dabitur mihi corona justitiae; si male egero non salvabor, & dabitur mihi tormentum malitiae; facta tamen suppositione praedestinationis, ex hac suppositione necessario bene agam, & salvabor, quia Deus me praeviciens bene operaturum praedestinavit: & facta suppositione reprobationis, ex hac suppositione necessario non bene agam, & non salvabor, quia Deus me praeviciens male operaturum reprobavit.

SECTIO IX.

Utrum alicui certa sit sua, aut aliorum praedestinatio?

DE hac re duo sunt errores Sectariorum hujus temporis: Primus est, quemlibet Christianum posse ac debere eadem certitudine fidei, qua credit Christum Hominem, ac Deum esse, credere etiam se habiturum vitam aeternam. Ita Calvin lib. 3. inst. cap. 2. §. 16. Bucer. in Colloquio Ratispon. Kemnitius in Exam. Concil. Trid. sess. 6. cap. 12. Secundus error est, ex ipso statu praesentis gratiae, aut ejus carentiæ sumi posse certum, ac infallibile argumentum, aliquem esse praedestinatam, aut reprobam; siquidem praedestinatus, aut universim, ut putavit Wicleffus; aut saltem ex quo semel est justificatus, ut ait Calvin. cit. §. 11. & 12. necessario semper est in gratia: reprobis autem in perpetuo odio Dei, ut dixit Wicleffus.

Hujusmodi errores ut potè fidei repugnantes damnavit Concil. Trid. sess. 6. cap. 12. ibi: *Nemquamdiu in hac mortalitate vivitur, de arcano divinae praedestinationis mysterio, usque adeo presumere debet, ut certò statuatur esse omnino esse in numero praedestinatorum: quasi verum esset, quod justificatus aut amplius peccare non possit; aut si peccaverit, certam sibi resipiscenciam promittere debeat: nam nisi ex speciali revelatione sciri non potest, quos Deus sibi elegerit.* Et can. 15. *Si quis dixerit hominem renatum, & justificatum teneri ex fide ad credendum, se certò esse in numero praedestinatorum, anathema sit.* Et idem habet can. 16. & 17. contra quos errores fusius Vega lib. 11. in Concil. Trid. à cap. 1. & P. Bellarm. lib. 3. de justificat. cap. 14. & 15. Sit igitur.

Conclusio prima: Nullus, seclusa revelatione divina, potest esse certus in hac vita de sua propria praedestinatione, aut reprobatione. Ita omnes Doctores Catholici. Probatur primò, quia nullus est praedestinatus, nisi qui tempore mortis habet gratiam justificantem finalem; sed nullus certò scit, aut scire potest, seclusa revelatione divina, an habeat, aut habiturus sit, & multò minus an perseveraturus sit in gratia; ergo nullus certò scit, aut scire potest, se esse praedestinatum. Major est certa de fide; consequentia optime inferitur. Minor sic per partes probatur.

Probatur prima pars, quod scilicet nullus certò sciat, an habeat praesenti tempore gratiam: Primò ex illo Ecclesiast. 9. *Nescit homo, utrum odio, vel amore dignus sit, sed omnia in futurum reservantur incerta.* Secundò ex illo Proverb. 20. *Quis potest dicere, mundum esse cor meum, purus sum à peccato? Et Job. cap. 9. Si justificare me voluero, os meum condemnabit.*

condemnat me. Tertiò ex illo Psal. 18. *Delicta tua intelligit? Ab occultis meis munda me Domine. Et 1. Cor. 4. Nihil mihi confici sum, sed non in hoc iustificatus sum.*

157. Probatur secunda pars, quod scilicet nullus certò sciat, an habiturus sit gratiam tempore futuro: Primò ex illo Ecclesiast. 5. *De propitiato peccato noli esse sine metu, neque adjicias peccatum super peccatum.* Et infra. *Non tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem; subitò enim veniet ira illius, & in tempore vindictæ disperdet te.* Secundò ex illo Ecclesiast. 9. *Nescit homo finem suum; sed sicut pisces capiuntur hamo, & aves laqueo comprehenduntur; sic capiuntur homines in tempore malo, cum eis extemplo supervenerit.* Tertiò, quia in pœnam præsumptuosæ temeritatis differendi pœnitentiam, sæpè Deus permittit, ut homines sine vera pœnitentia decedant.

158. Probatur tertia pars, quod scilicet nullus certò scit, aut potest scire, an si perseveraturus in gratiâ: Primò ex illo Prov. 27. *Ne glorieris in craftinum, ignorans, quid superventura pariat dies.* Secundò ex illo Ecclesiast. cap. 11. *Ante mortem ne laudes quemquâ; id est, ne beatum dixeris.* Et ad Rom. 11. *Tu autem fide stas, noli altum sapere, sed time.* Et ad Philipp. 2. *Cum timore, & tremore vestram salutem operamini.* Et 1. Cor. 10. *Qui stat videat, ne cadat.* Tertiò ex illo psalm. *Servite Domino in timore, & exultate ei cum tremore.* Et 2. Petr. 1. *Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis.* Et Apoc. 3. *Tene quod habes, ne alius accipiat coronam tuam: & sæpe alibi.*

159. Probatur secundò autoritate Patrum. Ex D. Aug. lib. de corrept. & grat. cap. 13. *Quis, inquit, ex multitudine fidelium, quamdiu in hac mortalitate vivitur, in numero prædestinatorum se esse presumat.* Et cap. 15. *Nescientes enim quis pertineat ad prædestinatorum numerum, quis non pertineat, sic affici debemus charitatis affectu, ut omnes velimus salvos fieri.* Et lib. de bono persever. cap. 13. *Ad hanc vocationem pertinere nullus est homo ab hominibus certâ asservatione dicendus, nisi cum de hoc sæculo exierit.* Idem habet Epist. 121 ad Probam, & lib. 83. *quæst. 9. 65. & lib. 11. de Civit. cap. 12.* Idem etiam habent Euseb. lib. 6. de præparat. Evang. cap. 9. D. Chrysost. hom. 11. ad Philipp. D. Hieron. lib. 2. adversus Pelagian. D. Prosper. lib. 2. de vocat. gent. cap. 36. & 37. D. Greg. lib. 21. Moral. cap. 18. D. Isidor. lib. 2. sent. de sum. bono cap. 6. D. Bernar. tract. de grat. & liber. arbitr. & alii.

160. Probatur tertiò rationibus: Prima, quia prædestinatio, & reprobatio pendent ex voluntate Dei libera eligente, aut non eligente ad gloriam; siquidem Deus cui vult miseretur, & quem vult indurat; sed liberam Dei voluntatem de futuris eventibus nemo scire potest absque speciali Dei revelatione; ergo &c. Secunda, quia prædestinatio, & reprobatio, ut supra diximus, consistunt formaliter in actibus divinis; sed hi non possunt naturaliter sciri in hac vita; ergo neque sic potest sciri propria cuiusque prædestinatio, aut reprobatio.

161. Obijcies 1. In 1. Joan. 5. *Hæc, inquit, scribo vobis, ut sciatis, quia vitam habetis, qui creditis in nomine Filii Dei.* Et ad Rom. 8. omnium prædestinatorum nomine sic ait Apostolus: *Quis nos separabit à charitate Christi? Certus sum enim, quod neque mors, neque vita poterit nos separare à charitate Dei, quæ est in Christo 7 ESU;* ergo &c. Respondeo primum locum intelligi de scientiâ conditionatâ, quasi dicat, si habetis fidem vivam, & in illa per-

Tom. 1.

severaveritis usque ad mortem, certi estote, vos esse in gratia, & beatitudinem assecuturos; cum hac tamen scientiâ conditionatâ universaliter certâ stare potest ignorantia, & incertitudo particularis, an hic, aut ille habeat, aut habiturus sit fidem vivam cum perseverantiâ finali. Ad secundum locum dicimus, D. Paulum loqui ibi, aut de certitudine morali, ut indicat D. Bern. *Serv. 2. in octav. Pasche;* aut de certitudine per revelationem sibi factam de se ipso, ut docet D. Aug. *lib. de grat. & liber. arbitr.* sicut facta fuit Beatæ Virgini, ut constat Luc. 1. & pluribus aliis, de quibus P. Tanner. d. 3. q. 6. dub. 4. n. 9.

Obijcies 2. ex illo ad Rom. 8. *Ipsè Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod filii Dei sumus;* si autem filii, & heredes, ergo &c. Respondeo cum P. Tanner. *proximè n. 11.* hoc testimonium spectare ad omnes justos adultos, quibus licet Spiritus per internum solatium, & mentis illustrationem testimonium reddat, quod sint filii Dei, consequenterque heredes regni, saltem secundum præsentem iustitiam, id tamen eis non præstat infallibilem certitudinem; non quia testimonium Spiritus Sancti sit, aut possit esse incertum, sed quia ipsi infallibiliter non sciant, testimonium, aut inspirationem illam esse ab Spiritu Sancto, cum & Satanas transformare se soleat in Angelum lucis. Ex dictis.

Colliges primò, prædicta Scripturæ, & Sanctorum Patrum testimonia probare rejiciendam esse quamlibet certitudinem, cui non possit subesse falsum, & reddat omnino securum animum à formidine deceptionis, & ab omni dubitatione de propriâ prædestinatione. Secundò, non solum excludere certitudinem fidei divinæ, sed etiam metaphysicam, qualis est de primis principiis, aut de conclusionibus evidenter illatis: imò etiam certitudinem moralem omnino tutam, & indubitabilem, qualis est, quâ certi sumus Indorum esse regiones, aliasque multas, quas solâ famâ cognoscimus. Nihilominus sit:

162. Conclusio secunda: Post mortem alicujus infantis, quem ego baptizavi, possum habere certitudinem de ejus prædestinatione. Ita P. Alarcon. *tract. 4. d. 6. cap. 2. n. 6.* Probatur, quia de fide habemus, ritè baptizatum accipere gratiam, & eum, qui accipit gratiam, & in gratia moritur, esse prædestinatum; sed ego certus sum, talem infantem fuisse ritè baptizatum; siquidem certus sum me adhibuisse materiam, & formam certam, & voluisse efficere, quod Christus instituit, & intendit Ecclesia; ergo possum certò asserere, talem infantem esse prædestinatum.

163. Conclusio tertia: Dum aliquis vivit, sive infans, sive adultus, non possum certò scire moraliter, esse de numero prædestinatorum. Ita P. Ruiz. *d. 56. sect. 3. n. 4. P. Alarcon. cit. num. 6.* Probatur, quia cum ego non ita certus sim de mea prædestinatione, à fortiori minùs certus ero de aliena, & illius, cujus conscientia, virtus, puritas, aut vitia mihi magis ignota sunt; ergo &c. Neque obstat quod mihi aliquando constet, eum esse in gratiâ, ut potest constare de puero à me ritè baptizato. Non, inquam, obstat, quia mihi non constat, an in illa sit perseveraturus usque ad mortem; sine hac verò perseverantiâ non est certitudo de prædestinatione.

166. Conclusio quarta: Post mortem alicujus adulti potest dari viventibus certitudo moralis, (non tamen excludens formidinem oppositi,) de illius prædestinatione. Ita P. Ruiz. *cit. n. 2.* Probatur primò, quia

X x

quia Scriptura, & Sancti Patres totam formidinem referunt ad tempus hujus vitæ, concedentes laudare post mortem eos, qui bonis operibus diem transierint; ergo &c. Secundò, quia extant plures orationes panegyricæ habitæ à Sanctis Patribus post obitum aliquorum virorum, & foeminarum pietate, ac virtutibus insignium; quas tamen non habuissent, nisi eis constaret, saltem certitudinem morali, eos in gratia decessisse, fuisseque prædestinatos; ergo &c. Tertiò, quia possunt concurrere, & intervenire aliqua signa, quæ nos vehementer suadeant, & efficiant moralem certitudinem de alicujus prædestinatione; ergo &c.

167. Quæres hinc, qualianam sint hujusmodi signa prædestinationis, aut reprobationis? *P. Tanner. d. 3. q. 6. dub. 4. à n. 12. P. Ruiz. d. 56. sect. 3. à n. 8. & alii varia assignant prædestinationis, & reprobationis signa, & imprimis cum D. Laurent. Justinian. lib. de Disciplin. & perfect. Monastica cap. 7. docent, ingressum religionis, & perseverantiam in illa, esse magnum signum prædestinationis; expulsionem verò ab illa, esse magnum reprobationis signum. Et lib. de fasciculo amoris cap. 11. docet, quod nos oderint homines, esse prædestinationis signum. Et lib. de casto connubio cap. 6. idem docet de adversitatibus, & flagellis; quæ tamen vera sunt, ut ait P. Ruiz. cit. n. 12. quatenus hæc juvant, & exercent observantiam præceptorum, quæ est maximum indicium prædestinationis juxta illud Matth. 19. Sive ad vitam ingredi, serva mandata: & Matth. 10. & 24. Qui autem perseveraverit usque ad finem, hic salvus erit.*

168. Alii cum Vega lib. 12. in Trid. à cap. 12. assignant octo beatitudines, & dicunt, esse signum prædestinationis, quatenus omnibus, & singulis promittitur regnum celorum; addit tamen P. Ruiz. cit. omnes illas promissiones includere tacitam conditionem, si non violaveris alia præcepta. Alii cum D. Bern. serm. 1. in Septuag. docent, esse signa prædestinationis audire conciones, ut sibi dictas ad executionem: Deindè pœnitere de peccatis præteritis, cavere à futuris, studere virtutibus; idem dicendum de fide, de fiducia in Deum, de oratione, de voto, de elemosynâ, de jejunio, de mortificatione, de temperantiâ, sobrietate, voluntariâ castitate, paupertate, obedientiâ, de vigiliâ, silentio, solitudine, sui displicentiâ, odio evangelico, patientiâ, constantiâ, fortitudine, veracitate, justitiâ, prudentiâ, cæterisque virtutibus, quæ omnes quantò plures simul concurrunt, & à longiori tempore, tantò probabilius signum sunt prædestinationis.

169. Alii etiam assignant in signum prædestinationis testificationem, non solum divinam, sed etiam virorum sapientum, & sanctitate præditorum de alicujus salute, educationem, aut nativitatem in tali loco, à talibus parentibus, cum talibus miraculis ut de S. Joan. Baptista, S. Nicolao, S. Dominico, utroque S. Francisco Assisicnsi, & de Paula, S. Ignatio parente meo, aliisque Sanctis sæpè accidit. Item signa sunt specialissima prædestinationis, ut ait P. Tanner. cit. n. 14. flagrans, & firmatus in Deum amor, desiderium ardens patiendi multa pro Christi nomine, miracula, donum prophetiæ, aliæque gratiæ gratis datæ, si cum pietate vitæ conjungantur, qualia indicia eluxerunt in S. August. S. Francisco, S. Dominico, S. Ignatio, S. Francisco Xaverio, aliisque Sanctis, qui de se dicere poterant cum Apostolo: Vivo ego jam non ego, vivit verò in me Christus. Item, Mibi vivere Christus est, & mori lucrum. Item illud Davidicum: Quid mihi est in Cæ-

lo, & à te quid volui super terram. Item illud cum S. Ignatio parente meo. Hæc! quàm sordet terra, cum Cælum aspicio.

Alii etiam assignant in prædestinationis signum devotionem erga Virginem Sanctissimam, frequentiam Sacramentorum, conversationem, & familiaritatem cum amicis timoratis, & hominibus religiosis, affectum ad res supernaturales, & ad vitam æternam conducentes. Deindè, omnia his omnibus contraria esse signum reprobationis. Adverte tamen hujusmodi signa, sive adsint, sive absint, nulli mortalium salutis spem, aut conferre, aut auferre posse, tùm quia multi possunt habere hujusmodi signa, imò ferè omnes aliqua habent; & tamen si in fine corrumpantur, & peccent, nihil illis proderunt ipsa signa: tùm etiam quia licet aliqua, imò omnia eis deficiant; possunt tamen in fine pœnitere, & Cælum cum latrone furari, ut de illo dixit D. Chrysost. tom. 3. hom. 2. de Cruce, & latrone.

SECTIO X.

Quomodo concordet libertas cum Prædestinatione, & Reprobatione?

UAMVIS præsentis Sectionis materia sparsim, & ubertim tractata sit per totum hunc Tractatum, illam nihilominus specialiter sub hac speciali Sectione juvat tractare, sicut specialiter tractant Authores de hac materia tractantes: pro illa igitur sit:

Difficultas 1. Utrum prædestinatio divina concordet cum libertate creata? Sive: Utrum per certitudinem infallibilem prædestinationis divina lædatur libertas creata? Et ratio dubitandi est, quia cum libertas creata consistat in indifferentia ad operandum, vel non operandum, cum certitudine autem infallibili operationis, aut non operationis stare non possit indifferentia, inde oritur, quod cum infallibili certitudine prædestinationis videatur, non posse stare libertatem creatam. Nihilominus, variis relictis sententiis de modo concordandi, & defendendi libertatem creatam, suppositâ prædestinatione divinâ, de quibus P. Soar. lib. 3. de Prædest. cap. 9. P. Tanner. d. 3. q. 6. dub. 3. P. Ruiz. d. 55. per totam.

Conclusio sit: Prædestinatio divina optime concordat, sive non offendit libertatem creatam. Est de fide ut docent communiter omnes Theologi. Probatur primò ex definitione Ecclesiæ in Epist. Leon. IX. ad Petrum Antiochen. quæ habetur tom. 4. Concil. Secundò ex supra dictis de electione efficaci ad gloriam, & prædestinatione mediocorum. Tertiò, quia Deus vult efficaciter, non solum quod prædestinatus assequatur gloriam, sed etiam, quod eam liberè assequatur, ut bene notat Lex. anab. d. 9. q. 8. atqui, si eam non assequeretur, frustraretur efficax Dei decretum; ergo etiam sic frustraretur, si illam liberè non assequeretur; sed talis frustratio decreti Dei efficacis non est admittenda; ergo &c.

Probatur quartò efficaciter, quia prædestinatio, aut consistit in electione ad gratiam, seu vocationem congruam, ut est aliquorum sententia; aut in electione ad gloriam, prout supra diximus; sed neque electio ad gratiam, seu vocationem congruam; neque electio efficax ad gloriam offendunt liber-